

**ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА
БЪЛГАРСКАТА АСОЦИАЦИЯ НА ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ
ПОСРЕДНИЦИ**

(юни 2011 г. – юни 2012 г.)

Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) е учредена през 1997 г. като първото сдружение в България на професионалните участници в търговията с ценни книжа и мениджъри на инвестиционни портфейли.

Към настоящия момент в Асоциацията членуват **двадесет и шест** лицензирани от КФН съгласно изискванията на Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) инвестиционни посредници (ИП).

През отчетния период бе прекратено членството на 4 инвестиционни посредника – на ИП **„Кепитъл Маркетс” АД** - по тяхно искане, като 2 дружества отпаднаха поради неплатен членски внос за три години (ИП **„Наба Инвест” АД** и ИП **„Дилингова финансова компания” АД**), а ИП **„Стандарт Инвестмънт” АД** отпадна поради отнемане на лиценз за извършване на дейност като ИП. За нови членове на БАЛИП бяха избрани **„Централна кооперативна банка” АД** и **„Емпорика Банк – България” ЕАД**. По този начин към момента на провеждане на ОС на БАЛИП в Асоциацията членуват 26 члена.

Управителният съвет (УС) на БАЛИП проведе 9 редовни заседания. Състояха се множество срещи с ръководствата на „Българска фондова борса – София” АД (БФБ) и „Централен депозитар” АД (ЦД), като се осъществиха и редица срещи с Комисията за финансов надзор (КФН), асоциациите на професионалните участници на капиталовия пазар (АББ, БАУД, БАДДПО) и емитентите (АИКБ, КРИБ, АДВИБ, БАВИ).

БАЛИП утвърди авторитета и своето влияние върху капиталовия пазар в страната, като излъчи свои представители във:

- Фонда за компенсиране на инвеститорите в ценни книжа (Атанас Бойчев);
- Арбитражния съд при ЦД (Николай Майстер);

- Арбитражния съд при БФБ (Николай Ялъмов, заместник-председател);
- Комитета по управление на Гаранционния фонд при БФБ (Ангел Рабаджийски);
- Изпитната комисия за брокери и инвестиционни консултанти (Атанас Бойчев);
- Съвета на директорите на БФБ (Любомир Бояджиев), и
- Съвета на директорите на „Централен депозитар” АД (Ангел Рабаджийски).

През отчетния период представители на БАЛИП взеха участие в организирани от различни институции работни групи. Г-н Ангел Рабаджийски и Евгений Жишев участват в работата на Работна група (РГ) 26 „Финансови услуги” към Съвета по европейски въпроси, организирана от Министерството на финансите към Министерския съвет. Г-н Евгений Жишев е включен в експертна работна група по корпоративни действия към ЦД.

БАЛИП се утвърждава и като основна организация, работеща в тясно взаимодействие с КФН, ангажирана с организацията и провеждането на курсове за брокери и инвестиционни консултанти, в това число и участие в изпитната комисия, проверка и оценяване на работите на кандидатите.

I. ДЕЙНОСТ ОТНОСНО ПРОМЕНИ В НОРМАТИВНАТА УРЕДБА, УРЕЖДАЩА ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ И КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР

Основно място в дейността на Асоциацията през отчетния период заемат изготвените от членовете на БАЛИП, Комисията по търговията и Правния комитет и УС на Асоциацията предложения за промени в законодателството относно дейността на инвестиционните посредници и капиталовия пазар в България.

1. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДЛАГАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Най-мащабни предложения за законодателни промени бяха направени във връзка с проект на закона за изменение и допълнение на Закона за публичното

предлагане на ценни книжа (ЗИД на ЗППЦК, ЗИДЗППЦК). След допитване до членовете и няколко заседания на УС, бяха изпратени три пъти писма до КФН с предложения за внасяне на изменения и допълнения в ЗППЦК и свързаното с капиталовия пазар законодателство. Състояха се четири срещи с г-жа Ранкова, а впоследствие и с г-жа Антония Гинева и г-н Ангел Джалъзов, както и с експерти от управление „Надзор на инвестиционната дейност” при КФН.

Най-значимите промени в ЗППЦК, които ще имат позитивен ефект по отношение на дейността на ИП, са следните:

А. Създава се възможност за водене на т. нар. omnibus сметки от инвестиционните посредници.

В закона се внася текст, чрез който ще се позволи на ЦД да разкрива омнибус сметки. В ЗППЦК се създава ново изречение второ на чл. 136, ал. 2: „Централният депозитар може да открива и поддържа и други видове регистри и сметки, ако това е уредено в правилника му, при спазване на изисквания, определени в наредба.” Детайлната уредба ще бъде разписана в наредба на КФН и в Правилника на ЦД.

Предимствата на въвеждането и поддържането на такъв тип сметки от ЦД са много, например повишаване на ликвидността, бързина при сключването на сделки за сметка на клиенти, повишаване гъвкавостта в отношенията с клиентите като цяло, улесняване на трансграничните сделки с финансови инструменти и сделки, извършвани от попечители. От значение са възможностите за привличане на инвеститори, доколкото оперирането с този тип сметки е предпочитано от определени категории чуждестранни инвеститори, особено институционални, които често ребалансират позиции. Не на последно място следва да се отбележи, че омнибус сметките ще доведат до улесняване на клиринга и сетълмента, извършването на маржин сделки и сделки с деривативи и намаляване на разходите за поддържане на множество на брой индивидуални сметки на ниво депозитарна институция, поради което следва да се въведат като възможност в най-кратък срок.

Б. Другото постижение е уредбата на права върху записани акции (share allotment rights - ценни книжа, които се издават въз основа на записани акции, във

връзка с взето решение за увеличение на капитала на публично дружество, с цел да се търгуват на регулиран пазар до допускането за търговия на записаните акции).

БАЛИП бе предложил разгърнатата уредба в пет алинеи на правата върху записани акции в ЗППЦК. Този вариант не бе възприет от КФН, но се прие да се уреди самата възможност за издаване на такива права. Паралелно, КФН пое ангажимент да потърси начин да скъси периода от приключване на подписката до регистриране на емисията за търговия на Борсата.

Правата върху записани акции ще позволи не толкова да се скъси срокът от приключване на подписката при IPO до листване на акциите на борсата (което КФН може допълнително да направи, чрез премахване дублирането на регистрацията в регистъра на КФН, което сега се прави два пъти), колкото този срок да не оказва негативно влияние върху решенията на инвеститорите да участват в подписката, поради имобилизиране на средствата им. Средствата на инвеститорите няма да са абсолютно блокирани, при използване на тези инструменти, защото чрез тях ще могат да се кешират позиции преди акциите да са започнали да се търгуват на борсата. Това е много важно обстоятелство, защото води до изравняване на възможностите за инвеститорите от различни страни и юрисдикции при двойно листване и удовлетворяване изискванията на риск мениджмънта за намаляване на кредитния и легалния риск.

В. Остават няколко важни въпроса, които засега не получават подкрепа от КФН - въвеждане на административно - наказателна отговорност за уронване на престижа и разпространяване на неверни сведения за небанкови финансови институции (поради липса на административен капацитет на КФН) или издаване на заповед за незабавно изпълнение на довереника на облигационна емисия при дефолт на емитента (поради липса на компетентност при промени в закони, които са под юрисдикцията на Министерството на правосъдието - като ГПК, ЗОЗ, ЗМИП, ТЗ и пр.). В хода на дискусиите от КФН изрично бе указано, че по принцип са готови да оказват съдействие за намиране на решение на поставените от БАЛИП въпроси за промени в ЗППЦК и законодателството, имащо отношение към капиталовия пазар в случаите, когато трябва да се внесат промени в закони, по отношение на които Министерството на правосъдието се явява компетентната институция, оправомощена да прави анализ и оценка на възможни изменения и допълнения в законодателството

и да ръководи съгласувателната процедура. Това ще наложи да се потърси подходяща форма, под която да се реализират необходимите промени - писмо до МП с копие до КФН, искане на становище от КФН и прилагането му към писмо до МП, съвместна експертна или работна група, кръгла маса и пр.

Г. До Министерството на финансите бе изпратено писмо, с което се поиска включване на тези предложения на БАЛИП, които не бяха отчетени при работата на експертите от КФН върху текста на проектозакона за изменение и допълнение на ЗППЦК.

2. ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР (ЗКФН)

БАЛИП взе отношение и по **промените в Закона за Комисията за финансов надзор (ЗКФН)**, като в писмо до Министерството на финансите се поставиха следните два основни проблема, от значение за дейността на ИП:

2. 1. Първият проблем се отнасяше до задължението на ИП да въведат и прилагат политика за възнагражденията на работещите за тях. БАЛИП поиска прилагането на Препоръка 2009/384 на ЕК относно политиката на възнагражденията в сектора на финансовите услуги, Препоръка 2004/913/ЕО на ЕК и Препоръка 2009/385 на ЕК относно възнагражденията на директорите на публични дружества спрямо ИП да отчете спецификата на тяхната дейност и различията в режима, по който са уредени и функционират ИП в отделните държави-членки на ЕС (където има случаи ИП да са публични компании). БАЛИП постави въпроса правилата на тези Препоръки да не бъдат директно и буквално имплементирани в националното законодателство, като съобразяването с посочените Препоръки да бъде осъществено чрез въвеждане на политики за възнаграждението на ИП, основани на принципа „Спазвай или обяснявай”. Идеята на БАЛИП беше чрез този принцип ИП да имат възможността да преценяват в какъв обем да въвеждат разпоредби във вътрешните си правила относно политиката за възнагражденията, съответно публично да

оповестяват режима, който са избрали да прилагат по отношение на възнагражденията.

2.2. Поискано беше също така при промяна на чл. 129 от ЗПФИ, както и в аналогичните текстове в Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти да се постанови, че КФН предоставя информация и годишни справки на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) само за **влезли в сила** принудителни административни мерки и наказания, т. е. само след изчерпване на всички възможности за атакуването им и само след като тези мерки и санкции са придобили окончателен стабилитет, станали са безспорни като такива подлежат на изпълнение.

3. ПРОЕКТОЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНИЯ ФОНД ЗА ГАРАНТИРАНЕ УСТОЙЧИВОСТТА НА ДЪРЖАВНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА

БАЛИП постави в директен диалог с Министерството на финансите и като публично заявена позиция въпроса за внасяне на промени в проекта на **ЗИД на Закона за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система** (т. нар. «Сребърен фонд», „Фонда”), който проект беше изготвен от Работна група при МФ и въз основа на настоящата позиция на БАЛИП за оптимизиране дейността на Сребърния фонд.

Основните предложения на БАЛИП бяха в посока разрешаването на инвестирането на част от средствата на Фонда в инструменти, търгувани на българския капиталов пазар, както и по-активен мениджмънт.

Виждането на УС бе, че включването на български емитенти в инвестиционния фокус на Фонда би разширило неговите възможности за генериране на доход в дългосрочен план и в същото време би съдействало за намаляване на валутния риск. Промените в закона трябваше да са един от лостовете, чрез който да се даде тласък за развитието на борсовата търговия и финансовото посредничество в страната – в този смисъл, позицията на БАЛИП бе изцяло насочена в защита на интересите на ИП и капиталовия пазар. По-активното управление на Сребърния фонд се разглеждаше

като средство за постигането на по-висока доходност и предотвратяване обезценяването на активите на Фонда вследствие инфлацията. В тази връзка БАЛИП напълно подкрепи постигнатото съгласие на Националния съвет за тристранно сътрудничество за удължаване срока за управление на средствата от Сребърния фонд до 2028 г

Предложени бяха следните по-важни допълнения и изменения към проекта:

- с оглед допускането на инвестиции в инструменти, издавани от български емитенти, всички инвестиции в евро и лева да бъдат третирани като една група при управлението на валутния риск, което в перспектива е целесъобразно, предвид плановете на България за присъединяване към Еврозоната;

- във връзка с притесненията на някои експерти за конфликт на интереси при управление средствата на Фонда и предвид възприетото в световните практики наемане на независими фонд мениджъри, бе предложено инвестициите в български ДЦК да не бъдат управлявани от специализираното звено по чл. 8 от Закона за Сребърния фонд към Министерство на финансите, а да бъдат включени в инвестиционните портфейли на фонда, които ще бъдат управлявани от независимите експерти фонд- мениджъри;

- с оглед постигането на по-активен мениджмънт на инвестиционните портфейли на Фонда бе предложено да се даде възможност придобиването на ДЦК да се извършва и на вторичен пазар, като по този начин фонд-мениджърите да имат възможност при промяна в конюнктурата на пазара, да откриват позиции или да излизат от инвестицията.

Независимо от съдбата на проекта на ЗИД на Закона за Сребърния фонд на настоящия етап, по-активният мениджмънт на Фонда и допускането на инвестиции в български ценни книжа и емитенти остават цели, реализирането на които ще съдейства за развитието на капиталовия пазар и ще създаде нови бизнес възможности за инвестиционните посредници в страната.

Чрез подобни промени режимът на Сребърния фонд на практика ще се изравни и с режима на повечето подобни фондове по света.

4. КОДЕКС ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

4.1. Още в предходния период, преди КФН да започне работа върху проект на закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (КСО), се състоя среща в Комисията с г-н Ангел Джалъзов, заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Осигурителен надзор” и експерти от управлението. На тази среща бе поискано от управлението при бъдеща работа по изменение и допълнение на КСО, да се редактира разпоредбата на чл. 171, ал. 1, т. 3 от КСО, съгласно която се забраняваше на пенсионно-осигурителните дружества (ПОД) да инвестират средствата на управляваните от тях пенсионни фондове („фондове за задължително допълнително пенсионно осигуряване”) в ценни книжа, издадени от свързани лица с ИП, с който ПОД има договор за инвестиционно посредничество.

Съгласно тълкуване на администрацията на КФН, в кръга на книгата, в които ПОД не можеше да инвестира средствата на ПФ, можеха да попадат и дяловете на колективни инвестиционни схеми (КИС), управлявани от свързано с ИП управляващо дружество (УД). Това тълкуване на посочения текст от КСО беше твърде рестриктивно и правно необосновано, защото дяловете по-специално на договорните фондове от формално-юридическа гледна точка не са ценни книжа, а доколкото забраната се отнасяше за ценни книжа на лица, то тъй като ДФ не са юридически лица и нямат правосубектност, те не следваше да попадат в обхвата на забраната по чл. 177, ал. 1, т. 3 от КСО.

От КФН приеха аргументите на БАЛИП и в първоначалния вариант на ЗИДКСО забраната, формулирана в чл. 177, ал. 1, т. 3 КСО, отпадна по отношение на ИП и остана да действа само по отношение на банката попечител на ПФ.

4. 2. Във варианта на ЗИДКСО, приет на второ четене от КФН, текстът на чл. 177, ал. 1, т. 3 от КСО бе обаче възстановен в предишния му вид, вече като т. 2, като вместо израза „ценни книжа” в разпоредбата фигурираше изразът „финансови инструменти”, което създаваше допълнителна рестрикция. По този начин, макар и ДФ да не би трябвало да се считат изобщо обхванати от текста на разпоредбата на чл. 171, ал. 1, т. 2 КСО от проекта на ЗИДКСО, за инвестиционни дружества и АДСИЦ,

които са свързани с ИП, може да възникне проблем с инвестициите на ПФ в тях, доколкото те са лица и дяловете им са финансови инструменти.

4. 3. В писмо до Министерството на финансите бе поискано да се възстанови публично обсъжданата редакция на чл. 177, ал. 1, т. 2 КСО, в която забрана за инвестиции на средствата на ПФ имаше само по отношение на ценните книжа за банките попечители и свързаните с тях лица, но не и ИП. Такъв вариант на чл. 177, ал. 1, т. 2 КСО вече е бил приет от КФН като част от проекта, бил е предмет на обсъждане с инвестиционната общност, като не е коректно в окончателния вариант на проекта да се вмъква текст, който не е бил предмет на публична консултация.

Основните аргументи на БАЛИП бяха:

Инвестиционния посредник по чл. 123в, ал. 1 КСО по никакъв начин не може да влияе върху инвестициите на пенсионните фондове, доколкото единствено пенсионноосигурителното дружество (ПОД) има правомощие да взема инвестиционни решения от името и за сметка на ПФ и суверенно да се разпорежда с активите му. ИП не управлява портфейлите на ПФ, не може да предоставя инвестиционни консултации и не може да насочва инвестициите на пенсионните фондове. Той само изпълнява инвестиционните решения на ПОД. При това, ИП не може да бъде свързано лице с ПОД.

4.4. От МФ бяха поискани и други изменения и допълнения в КСО, които са в интерес на бизнеса на ИП:

- отпадане на забраната ПФ извънборсово да продават активи на банката попечител и ИП;
- отпадане на забраната за сключване на кръстосани сделки, т. е. сделки между клиент на ИП, който е ПФ, с друг клиент на същия ИП, доколкото такава забрана е обективно необоснована и ограничаваща инвестиционните възможности на ПФ.

Предвид острата реакция на БАДДПО срещу проектозакона в представения му пред инвестиционната общност вид и множеството бележки, изказани от браншовите организации, проектът ще следва основно да се преработи, преди да бъде внесен в Народното събрание.

5. НАРЕДБА № 38

Комисията за финансов надзор прие изменения и допълнения в **Наредба № 38** за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 38). НИД на Наредба № 38 беше публикуван в ДВ, бр. 89 от 11 Ноември 2011 г. В Наредба № 38 залегнаха голяма част от предложенията на УС на БАЛИП, които бяха внесени с писмо в КФН, след което се състояха пет срещи с експертите от управление „Надзор на инвестиционната дейност”, бяха изпратени допълнителни варианти на писма за уточняване на детайли и конкретни текстове. Постигнат беше успех, като бяха отчетени предложенията на бизнеса и представителната организация на ИП в България. На базата на разменената кореспонденция и проведените дискусии се постигна **значително облекчаване** на някои административни тежести, които обременяваха дейността на ИП и намаляваха конкурентоспособността им. Постигна се ефект едновременно на рационализация на работата и намаляване на разходите на ИП.

Основните промени, внесени в Наредбата, касаят:

5.1. Сключване на договори (фронт офис)

Допусна се сключване дистанционно на договори (с електронен подпис, нотариална заверка или с оригинален документ за открита банкова сметка в държава - членка на ЕЦ, САЩ и Швейцария, чрез представяне на доказателства за открита банкова сметка в държава - членка на ЕС или ЕИП, чийто титуляр е клиентът). Идеята е след време този списък да се ревизира и разшири, след като бъде натрупан опит по прилагане на Наредбата.

Редът за сключване на договори за предоставяне на инвестиционни услуги се облекчи чрез дистанционни способи, като се използва електронен подпис и нотариална заверка на документите или идентифициране на клиента от кредитната институция. Това вече значително улеснява отношенията с клиенти, които нямат възможност да присъстват физически в офиса на посредника и е една от най-ценните придобивки за бизнеса след промените на Наредба № 38..

5.2. Проверки за наличие на книжа при попечителски сделки.

И действащата нормативна уредба преди промените изискваше проверки за наличие на ценни книжа преди сключване на сделка от брокер (независимо дали книжата на подсметка при брокер или се съхраняват при външен попечител). В измененията на Наредба № 38 подробно се описва задължението на инвестиционния посредник да извърши проверка дали клиентът има книжа при попечител. ИП запазва в своя архив представената информация за резултатите от проверката, както и цялата кореспонденция с попечителя, ако последният не може да извърши такава проверка. Инвестиционният посредник може да изисква от клиента предоставяне на съгласие за извършване на проверката при попечител, когато финансови инструменти на клиента се съхраняват при такъв попечител.

5.3. Дейността на вътрешния контрол.

Значително бе облекчена работата на лицата от отдела за вътрешен контрол. Рекламните материали до клиентите вече не трябва да се одобряват предварително от вътрешния контрол. Отпаднаха ежедневната заверка от служител от вътрешния контрол в ИП на договорите за инвестиционни услуги, седмичните проверки, както и задължителните 3-месечни инструктажи на служители. Въведени бяха само месечни проверки.

5. 4. Дейността на Звената за управление на риска.

Значително се улесни работата на звената за управление на риска и вътрешен одит. Увеличи се периодът, в който вътрешният одит трябва да представи доклади за дейността на звеното на управителния орган на посредника. Беше разписано оценката и прегледът на правилата за управление на риска да се правят веднъж на 6 месеца (а не всеки месец, както беше до промените).

5. 5. Бек офис

Комисията прие и предложението на БАЛИП за намаляване на бумажината в бек-офисите на инвестиционните посредници. Разпечатките на дневниците в края на деня на хартиен носител вече не са задължителни. Разпечатването в края на деня на въведените данни може да не се прави, ако се съхраняват на електронен носител и са подписани с електронния подпис на лицето, въвело данните (служителя от бек-

офиса). Това сериозно ще облекчи работата на инвестиционните посредници, които приемат голям брой клиентски нареждания. Те обаче ще трябва да дублират данните в отделен сървър, в отделно помещение с цел back-up на информацията.

Оставена беше възможност на брокерите, които сключват по-малко сделки, да не се възползват от тази възможност и да продължат да работят по стария начин. При поемане на поръчки по телефона, посредникът беше задължен да пази запис на разговора с клиента.

5. 6. Плащания в брой.

Плащанията при сделки в брой над 15 000 лв. бяха забранени, като бяха съобразени със Закона за ограничаване на плащанията в брой, който задължително се прилага от всички стопански субекти.

Все пак, БАЛИП успя да убеди КФН да не залага по-нисък праг, защото първоначалният вариант на НИД на Наредба № 38 предвиждаше ограничаване на плащанията в брой до 5000 лв.

5. 7. Изпълнения на поръчки, ако е декларирано, че е използвана вътрешна информация.

ИП вече ще могат да изпълняват поръчки дори и клиентът да декларира, че притежава вътрешна информация. В действалата до промените редакция на Наредба № 38 ИП не можеше да изпълнява клиентско нареждане, ако клиентът бе декларирал, че притежава вътрешна информация. Отговорността за използване на вътрешна информация вече е изцяло на клиента.

5. 8. Облекчена беше системата за водене на отчетност и като се даде възможност да не се извършва ежедневно разпечатване на хартиен носител на водените дневници. Дневникът може да се води на електронен носител, подписан с електронен подпис, което дава възможност за оптимизиране на вътрешната информационна система и съхраняване на данни, както и въвеждане на електронен подпис с цел гарантиране достоверността на информацията.

5. 9. Облекчен бе режимът и за ползване на рекламни материали от ИП, без да се накърнява задължението същите да се пазят в архива на съответните дружества и да бъдат обект на вътрешно одитиране и проверка, както и на достъп от КФН.

6. ПРЕДЛОЖЕНИЯ НА БАЛИП, КАСАЕЩИ НАРЕДБА № 35.

6. 1. До КФН беше изпратено писмо във връзка с разработването на НИД на Наредба № 35 за капиталовата адекватност и ликвидността на инвестиционните посредници (Наредба № 35). Промените в Наредба № 35 бяха насочени към повишаване на изискванията към ИП с цел подобряване прозрачността по отношение на секюритизиращите дейности. Във вътрешните модели за изчисляване на капиталовите изисквания за пазарен риск се въведоха някои изменения, позволяващи по-доброто отчитане на кредитните рискове в търговския портфейл на ИП и прилагане на по-пълноценни стрес тестове с оглед спазване на капиталовите изисквания при влошаващи се пазарни условия, Измененията и допълненията на Наредба № 35 имат за цел въвеждане в българското законодателство разпоредбите на Директива 2010/76/ЕС за изменение на Директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО по отношение на капиталовите изисквания за търговските портфейли и за пресекюритизация и на надзорния преглед на политиките за възнагражденията, както и съответните разпоредби на Директива 2010/78/ЕС във връзка с новата архитектура на европейските надзорни органи.

Във връзка с получени от членовете въпроси, в писмото до КФН се поиска провеждане на експертна среща в КФН, на която да се получат разяснения по текстовете, доколкото бяха констатирани редица неясноти в уредбата на политиката за възнагражденията, наличие на общи и бланкетни понятия, както и потенциално дублиране и/или противоречия с трудовото, данъчното и осигурителното законодателство на Република България. В предходния период бяха компилирани получените от членовете бележки и изпратени до г-жа Ранкова, като бе обещано провеждането на дискусия с участие на експерти от управление „Надзор на инвестиционната дейност” за тълкуване на проблемите текстове и даване на разяснения за прилагането им. В бъдещата работа ще бъде необходимо отново да се проведат консултации за изясняване на проблемните текстове.

6.2. Остава открит въпроса за изменение на текста на чл. 20, ал. 2, изр. 2 от Наредба № 35, уреждащ размера на паричните средства на каса. БАЛИП е предложил текстът да отпадне или да се въведе по-малък процент, доколкото това изискване е пречка за ИП, които извършват и дейност като финансова къща и оперират на паричния пазар със средства в брой. Изпълнявайки изискванията на чл. 20, ал. 2 от Наредбата, инвестиционните посредници пропускат възможността да реализират по-добър доход на паричния пазар, поради ограничеността на средствата в брой.

II. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И КОНТАКТИ С ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ.

1. МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ (МФ), МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА, ЕНЕРГЕТИКАТА И ТУРИЗМА (МИЕТ), ДЪРЖАВНИ АГЕНЦИИ

1.1 Съвместно с БАДДПО и БАУД БАЛИП изпрати писмо изх. № 308/28.05.2012 г. до Министъра на финансите и Министъра на икономиката, енергетиката и туризма, с което постави въпроса за приватизиране на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ) чрез публично предлагане на пакета от акции (20% от капитала) на регулиран пазар – „Българска фондова борса – София“ АД. В писмото бяха описани предимствата на борсовата приватизация на БЕХ и позитивите за държавата и фиска в случай на такъв тип приватизация.

1.2. С писмо до Министъра на финансите БАЛИП постави въпроса за премахване на текстовете от КСО, които забраняват на ПОД да инвестират средствата на ПФ в книжа, издадени от ИП, обслужващи ПОД и ПФ и от свързаните с тях лица.

1.3. До Министерството на финансите беше изпратено и писмо във връзка с по-активното управление на Сребърния фонд и инвестирането на средствата му и в български ценни книжа.

1.4. БАЛИП в писмо до Министъра на финансите поиска и смяната на Съвета на директорите на ЦД предвид на това, че управителният орган на депозитарната институция не се справя с големите задачи, стоящи за разрешаване пред него.

Констатирано беше, че ръководството на ЦД не дава ясни и конкретни стъпки и срокове за решаване на проблемите, стоящи пред единствената институция, водеща регистрите и осъществяваща сетълмента на сделките с безналични ценни книжа в България. ЦД не успя да осъществи така желаното бързо интегриране в европейските пазари и осъществяване на връзки с други депозитарни институции, изобщо не започна действия по присъединяването към паневропейския проект Target 2 Securities, забави въвеждането на SWIFT, както и актуализацията и преработването на програмното осигуряване. ЦД не направи необходимото и за разширяване на обхвата на дейността на ЦД и предлаганите от него услуги, за изграждане на модерна клирингова система към Централен депозитар и за промени в нормативната уредба.

БАЛИП постави и въпроса за избирането на представител на Асоциацията в Съвета на директорите на ЦД – задача, която беше изпълнена с избирането на г-н Ангел Рабаджийски, изпълнителен директор на ИП „Карол”, за член на СД на ЦД.

2. КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР (КФН)

БАЛИП и КФН поддържат постоянна връзка и съвместно обсъждат всички въпроси от интерес за бизнеса и развитието на капиталовия пазар. Особено ползотворни са контактите във връзка с нормативната дейност и функции на КФН. БАЛИП редовно участва в съвместни с други организации срещи и дискусии, изказва становища, прави коментари, бележки и предложения по проекти на нормативни актове. Съвместно се работи и по тълкуването на разпоредби за уточняване практиката на КФН по прилагане на нормативните текстове. УС на БАЛИП и членовете на Асоциацията редовно участват в събития и прояви, инициирани от КФН, като активно се включват в дискусиите и правят предложения за подобряване на регулаторната рамка и надзорните практики на КФН.

БАЛИП е канена и редовно участва в съвместни работни срещи, организирани от КФН, на които присъстват представители на БНБ, МФ, БАУД, АББ, АИКБ, АДВИБ, БАВИ, БФБ и ЦД.

БАЛИП участва и в Консултативния съвет при Председателя на КФН, в който членуват асоциациите на професионалните участници на капиталовия пазар и емитентите, застрахователите и пенсионно-осигурителните дружества, подписали

Меморандума за сътрудничество и взаимодействие между КФН и неправителствените организации в небанковия финансов сектор.

2.1. БАЛИП активно взаимодейства с КФН по всички направления на работа по внасяне на промени в нормативната уредба на капиталовия пазар, като са направени предложения за изменения в ЗППЦК, ЗКФН, КСО, ЗПФИ, Наредба № 35 и Наредба № 38. Особено плодотворно беше сътрудничеството с КФН във връзка с изработването на промени в Наредба № 38, които значително облекчават дейността на ИП и намаляват административните тежести и бюрократични изисквания, като се намаляват и разходите за дейността. Определен успех беше постигнат и при работата върху ЗИДЗППЦК, като в проекта залегнаха няколко много важни предложения на БАЛИП.

2.2. В КФН беше внесено писмо, изготвено от БАЛИП и БАУД във връзка с налагането на задължение по силата на чл. 35, ал. 4 от Наредба № 38 на попечителите на финансови инструменти да извършват проверка за наличност на ценните книжа, предмет на сделка за покупко-продажба, както и за наличие или липса на тежести и блокиране на книжата и да предоставят съответната информация на инвестиционния посредник, страна или представител на страна по сделката. Огледално задължение имат и ИП. Към становището на двете асоциации, че такива проверки са излишни при професионални клиенти на ИП, чийто книжа се държат от попечители, се присъедини и АББ.

В писмото бяха изказани аргументи за възприемане на такава практика от КФН, която да освободи ИП и попечителите от проверка за наличност на книжата при професионални клиенти и такава проверка да се прави единствено за непрофесионалните клиенти. Съгласно чл. 29 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и другите предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) и съответно аналогичния текст на чл. 186, т. 1 ЗДКИСДПКИ (за ИД от затворен тип), на УД, съответно на банката депозитар на КИС или ИД от затворен тип, е категорично забранено да продават книжа, които не са налични по сметките на КИС или ИД от затворен тип и не се притежават от КИС. Подобни регулации и ограничения, забраняващи продажба на книжа, които не се притежават, съществуват и по отношение на пенсионните фондове. Изобщо, проверката по чл. 35, ал. 4 от Наредба № 38 затруднява излишно българските и

чуждестранните професионални клиенти, без да е налице по-висока степен на сигурност за сетълмента на сделките, сключени за тяхна сметка.

КФН обаче не възприе виждането на трите асоциации и отклони искането им за изготвяне от КФН на съгласувано становище по повдигнатите въпроси и тълкуването на релевантните разпоредби на Наредба № 38, което да залегне в практиката по прилагането на режима за извършване на сделки с финансови инструменти, съхранявани при попечител.

Доколкото възможност за **дерогиране** на режима за попечителска проверка по чл. 35, ал. 4 от Наредба № 38 на основание ал. 5 във връзка с ал. 2 на чл. 35 от Наредбата е **нормативно предвидена**, точно при попечителите на институционални инвеститори от посочения тип и професионални клиенти на ИП са налице предпоставки такава дерогация да бъде прилагана. Това предполага координирани бъдещи действия на асоциациите за настоятелно поставяне на въпроса за решаване от КФН, чрез които да се постигне поставената цел да се спести извършването на такава проверка при книжа, притежавани от КИС и ПФ.

2.3. На среща с новоизбрания заместник-председател на КФН г-н Николай Попов, проведена на 01.06.2012 г., беше поставен въпросът за установяване на по-добра комуникация между КФН и Управление „Надзор на инвестиционната дейност” и за отчитане на мнението на асоциациите на професионалните участници на капиталовия пазар като БАЛИП, БАУД и АББ при изработка на регулации. Поставен беше и въпросът за отношението на България към въвеждането на данък върху финансовите трансакции. Г-н Попов посочи, че въвеждането на данъка не би имало значим ефект за фиска, ще създаде големи трудности при администрирането и събирането му, ще повдигне въпрос за неговата законосъобразност, предвид, че се въвежда само за трансакции с корпоративни финансови инструменти, но не и за ДЦК и валутни сделки. Предвид позицията на Великобритания може да се очаква този данък да не бъде въведен в ЕС. Нашата страна ще се възползва от тази възможност да не се стигне до въвеждане на единно европейско законодателство и по негова преценка самостоятелно няма да въвежда на национално ниво такъв данък.

3. ЦЕНТРАЛЕН ДЕПОЗИТАР (ЦД)

3.1 През отчетния период БАЛИП работи активно като проведе няколко срещи с ръководството на ЦД по повод конкретни казуси и въпроси на нормативната уредба, както и реализация на Стратегията за развитието на ЦД, разработена с активното съдействие и на база на предложения от страна на БАЛИП и другите асоциации, като се проведе и цяла серия от заседания във връзка с новата информационна система на ЦД.

Първа среща-дискусия с ръководството на ЦД се проведе на 16.02.2012 г. в офиса на ИП „Карол”, на която г-н Васил Големански запозна аудиторията с концепцията за новата система и основните функционалности на техническия интерфейс, възможностите за водене на регистър, клиринг и сетълмент.

На друга среща-дискусия се обсъдиха финансовите аспекти на членството в ЦД и изискванията по отношение на капитала на различните видове членове. Отделно от членовете на БАЛИП се поискаха координатите на обслужващите ги ИТ фирми, с които ръководството на ЦД проведе отделни срещи с цел изясняване на техническите аспекти на новата информационна система и взаимодействието на членовете на ЦД с тази институция.

3.2. БАЛИП е представен в Работна група по корпоративни действия при ЦД. Тази РГ проведе няколко заседания, на които се обсъжда стандарти **Cash Distribution** и **Securities Distribution**. Стандартите са изготвени от Консултативна група към Проекта Target 2 Securities към Европейската централна банка. Голяма част от изискванията на стандартите са спазени.

Основното е, че и при бъдещите комуникации с ЦД се запазва възможността за изпращане на съобщения за плащания (на главници, лихви, дивиденди) от емитентите и на хартиен носител, макар че стандартът изисква използване основно на електронен формат на съобщенията. Отчита се реалното ниво на емитентите, някои от които нямат и електронен подпис (но с промените в ЗППЦК ще бъдат задължени да имат уеб сайт). Едно ново изискване е т.нар. “narrative” (описателната част) на съобщението да се дава и на английски език, като изискванията на ЦД няма

да бъдат прекомерни - няма да се проверява текстът с оглед точността на превода или да има никакви задължителни реквизити. Този тип съобщения ще дават възможност за по-бърза и адекватна реакция от страна на чуждестранните инвеститори във всички случаи на плащания от българските емитенти. Друго изискване, което ще се наложи да бъде прилагано, е да се дава информация до ЦД за кешови плащания от емитентите. Преди време чрез ЕКСТРИ е била дадена възможност за едновременно разкриване на информация към КФН, БФБ и ЦД, но сега тази връзка е разкъсана, до ЦД не стига информацията, разкривана от емитентите пред КФН; що се отнася до информацията, разпространявана по реда на чл. 100т, ал. 3 ЗППЦК, тя е децентрализирана и ЦД не я получава. Това в бъдеще ще наложи с промени в правилника на ЦД емитентите да бъдат задължени да подават информацията за плащания на ЦД.

Едно от изискването на стандарта е ИП да дават информация за кешовите плащания на клиентите си. Такова изискване не се съдържа в нормативната уредба на задълженията на ИП, нито в Правилника на ЦД. В бъдеще ще трябва да се намери разрешение на този въпрос. Трябва да се има предвид, че даването на такава информация от ИП на клиентите е част от съдържанието на дейността по администриране на книгата на клиента, т.е. даването ѝ по принцип от юридическа гледна точка трябва да става на базата на договор за администриране на книгата на клиента и срещу заплащане на услугата. Нецелесъобразно е това да става чрез промени в наредбите или чрез внасяне на съответни изисквания в правилника на ЦД, задължаващи ИП да уведомяват клиентите си за корпоративни действия. Вероятно ще следва ИП да предупреждават клиентите си (било чрез общите си условия или договорни клаузи), че такава информация може да се получава на сайта на ЦД, като депозитарната институция ще разкрива такава информация по силата на своя правилник.

4. „БЪЛГАРСКА ФОНДОВА БОРСА – СОФИЯ” АД (БФБ)

БАЛИП активно работи с БФБ по широк спектър от въпроси от взаимен интерес като дава становища и бележки, участва в срещи и редица инициативи на БФБ. Част от проблемите по които се работи през отчетния период, са:

4.1. Въвеждането на нова сегментация на БФБ.

УС на БАЛИП подкрепи новата сегментация на БФБ, воден разбирането, че трябва да се подкрепят инициативите и действията на ръководството на БФБ, насочени към развитието на капиталовия пазар и в частност към повишаване на ликвидността на Борсата и подобряване на нейния имидж. Асоциацията предложи на Борсата да предвиди разумен по продължителност преходен период за мигриране на дружества към новосъздадения сегмент. На Борсата бе указана необходимостта от техническа страна да бъдат предприети всички изискуеми действия за лесно търсене и намиране на дружествата от единия или другия регулиран пазар, като предвиденото в Концепцията препращане към единия или другия сайт да става без излишни затруднения или забава. БФБ беше посъветвана изобщо да се откаже да използва обозначението „втори регулиран пазар”, което макар и да е твърде нагледно и графично, би могло да създаде представа за необходимост едва ли не на втора лицензионна процедура по Закона за пазарите на финансови инструменти, когато всъщност се касае за реструктуриране на сегментацията на единния регулиран пазар – „Българска фондова борса- София” АД. БАЛИП подкрепи БАУД във връзка с предложението на Асоциацията на УД наименованието на сегмента за нисколиквидни акции да се промени и вместо „второстепенен” да се използва наименованието „алтернативен” (пазар).

4.2. До БФБ бе изпратено и писмо във връзка с удълженото времетраене на търговската сесия, на базата на дискусиите в Комисията по търговията.

5. БАУД

Бизнес интересите на членове на БАЛИП и БАУД в голяма степен са еднопосочни и практиката доказва, че активната съвместната работа на двете асоциации е много резултатна.

През отчетния период БАЛИП и БАУД участваха в редица съвместни заседания, включително с други институции и заеха единна позиция по следните проекти и инициативи на КФН: промени в ЗППЦК, ЗКФН, КСО, внасянето на изменения и допълнения в Наредба № 38, приватизацията на БЕХ.

БАЛИП и БАУД съвместно участваха в редица семинари, организирани от други институции като семинара за служителите от ИП и УД, организиран от КФН ЦД, конференции, организирани от КФН и др.

6. АСОЦИАЦИЯ НА БАНКИТЕ В БЪЛГАРИЯ (АББ)

БАЛИП редовно обменя информация и поддържа контакти с АББ с оглед взаимодействие на двете асоциации по въпроси от взаимен интерес, особено относно промени в нормативната рамка, уреждаща капиталовия пазар. Пример за добро сътрудничество между двете асоциации е взаимодействието във връзка с уреждането на попечителските проверки съгласно Наредба № 38, като АББ и БАЛИП заеха единна позиция по проблема. АББ и БАЛИП имат еднопосочни интереси и във връзка с промените в КСО, като и двете асоциации предложиха да се внесат промени в чл. 177, ал. 1, т. 2 съгласно проекта на ЗИДКСО, които да дадат възможност да се инвестира в емисии, издадени от лица, свързани с ИП и банките попечители. Добро е взаимодействието на двете асоциации и във връзка с промените в ЗППЦК, които в еднаква степен засягат банки и инвестиционни посредници.

7. БАЛИП поддържа сътрудничество с Института на дипломираните финансови консултанти (ИДФК) и съдейства активно за утвърждаването на Института в международен план и приемането му за член на Европейската асоциация на финансовите консултанти (financial planners).

В средносрочен план БАЛИП съвместно с Института на ДФК, БАУД и другите асоциации на професионални участници на капиталовия пазар трябва да работят за утвърждаване статута на ДФК и създаването на мрежа от такива консултанти, които да предоставят консултации и да съдействат дребните инвеститори да се запознават с широк кръг от финансови продукти с оглед бъдещи инвестиции на капиталовия пазар.

8. Отношения с КРИБ.

БАЛИП е член на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) – организация, която представлява интересите на работодателите и бизнеса в Националния съвет за тристранно сътрудничество. По линията на КРИБ се получава информацията относно:

- проекти на нормативни актове, които имат отношение към бизнеса и отношенията „труд и капитал“ (например, до членовете бяха разпространени текстовете на ЗИД на Закона за обществените поръчки, ЗИД на Кодекса на труда, промени в списъка и класификатора на длъжностите, законопроект за публично-частното партньорство и др.);

- различни събития, изложби, форуми и семинари, посветени на развитието на бизнеса;

- КРИБ подкрепя инициативи на асоциации на професионалните участници на капиталовия пазар, като в изминали периоди, така и през отчетния период.

На КРИБ е предоставен списък на членовете на БАЛИП, които се считат по право членове и на КРИБ, без да се налага да плащат членски внос.

9. Взаимодействие с АИКБ

БАЛИП поддържа добри партньорски отношения с Асоциацията индустриалния капитал в България (АИКБ). Двете асоциации взаимодействат по множество въпроси, свързани с регулирането и надзора върху капиталовия пазар. Израз на това тясно взаимодействие стана провеждането на кръгла маса на тема: „ПРОМЕНИТЕ В ЗАКОНА ЗА СРЕБЪРНИЯ ФОНД“ (по—подробно за кръглата маса вж. раздел VI).

От 2012 г. БАЛИП е член и на АИКБ.

10. Асоциацията беше представлявана и в Българската национална комисия по корпоративно управление. БАЛИП участва във вземането на решение на заседание от 26 юли 2011 г. на Националната Комисия за корпоративно управление за внасяне на технически корекции в методологията за изчисляване на индекса на компаниите с добро корпоративно управление и за определяне на дружествата, включени в индекса от началната дата за изчисляването му. Прие се решение наименованието на индекса

да е CGIX (Corporate Governance IndeX), като първоначално техническото изчисляване и разпространение на информация се прие да се извършва от Българска Фондова Борса-София АД. Индексът се състои от 7 компании и е претеглен с пазарната им капитализация, коригирана със свободно търгуемия обем на всяка една от тях. Прие се решение базисната стойност на индекса да е 100 пункта, а началната дата на изчисляването бе определена да бъде 19.09.2011 г.

Взе се решение включените компании да се разглеждат всяка година през месец юни, а коефициентите за free float да се преразглеждат на всеки три месеца по аналогия с индексите на „Българска фондова борса-София” АД. Следващото преразглеждане на индекса ще бъде през месец юни 2012 г.

11. БАЛИП и ВУЗФ установиха отношения на сътрудничество и взаимопомощ с оглед осъществяване на редица инициативи, включващи както обучение на студенти и по-широк кръг от инвеститори. Предстои да се реализира програма за летни стажове на студенти от ВУЗФ в членове на БАЛИП. Ще продължи да се работи по инициатива за организиране на лятно/есенно училище по инвестиции, като са изготвени теми и определени лектори от членове на БАЛИП. Ще продължи търсенето на ресурси програмата за обучение да се осъществи през тази година.

III. ДЕЙНОСТ И РЕШЕНИЯ НА БАЛИП ПО ДРУГИ ВЪПРОСИ ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ И ЗА РАЗВИТИЕ НА КАПИТАЛОВИЯ ПАЗАР В СТРАНАТА

1. Срещи на членовете на БАЛИП по определени въпроси.

1.1. На свое заседание от 30.06.2011 г. членовете на БАЛИП обсъдиха въпросите, свързани с новото сегментиране на „БФБ” - София АД. На заседанието се обсъдиха и формираха коментари и бележки относно вида и броя на пазарите, критериите за листване на емитентите на различните видове пазари, условията за делистване на емитенти и мигрирането на емитенти от един сегмент към друг.

Беше направен и преглед на нови видове борсови поръчки и борсови продукти, възможностите за търговия със сертификати и фючърси. Беше също решено да се

направи анкета сред членовете на БАЛИП относно удължаването на времетраенето на търговската сесия, като се очертаха и групите въпроси, на които членовете на БАЛИП да дадат отговори.

1.2. На 22 ноември 2011 г. членовете на БАЛИП проведоха заседание съвместно с ръководството на „Българска Фондова Борса – София” АД (БФБ). На базата на дискусиите УС на Асоциацията реши да подкрепи удължаването времетраенето на търговската сесия, като времевият интервал за сключване на сделки на Борсата да бъде между 10.00 ч. и 17.00 ч. на работния ден, при следните условия за провеждане на аукциони:

- (i) Откриващ аукцион в интервала от 10.00 ч. до 10.10 ч.;
- (ii) Закриващ аукцион в интервала от 16.55 ч. до 17.00 ч.

Участниците в съвместното заседание на БАЛИП с ръководството на БФБ прецениха, че **останала част на търговската сесия следва да се провежда при условията на непрекъсната търговия, без междинни аукциони** в общия случай, освен ако правилата на Борсата не налагат провеждане на междинни аукциони след прекъсвания по реда на Раздел Седми от Част IV „Правила за търговия” на Правилника на БФБ или съответно в частните случаи, когато на съответния сегмент не се извършва непрекъсната търговия.

УС на БАЛИП подкрепи този вариант на структуриране на търговската сесия, обсъден на проведеното заседание, доколкото прецени, че удължаването на времетраенето на търговската сесия и новата организация на аукционите в най-голяма степен ще съдействат за привличане на повече инвеститори и клиенти, особено чуждестранни такива, което би имало пряко отражение върху търговския оборот и количествените параметри на търговията на пода на БФБ.

1.3. Членовете на БАЛИП проведоха заседание, на което се обсъди въпросът за намаляване на броя на символите след десетичната запетая в борсовите котировки от 3 на 2 (въпрос за разрядността на въвежданите поръчки за покупка и продажба). Членовете на БАЛИП, след дискусия, продължила чрез обмен на електронна поща, се обединиха около виждането, че на този етап не е необходимо да се правят промени в разрядността на поръчките, доколкото с технически средства едва ли би било

възможно да се увеличи ликвидността на пазара. Отражение би имало и върху оценяването на активите на институционалните инвеститори.

2. Курсове за брокери и инвестиционни консултанти

През отчетната година БАЛИП организира подготовката на курсове за брокери и инвестиционни консултанти в съответствие с изискванията на Наредба № 7 от 5 ноември 2003 г. и одобрените от КФН тематични конспекти за изпитите за брокери и инвестиционни консултанти, разработени от служители на членове на БАЛИП – инвестиционни консултанти и СФА.

УС на БАЛИП съгласува програмата за обучение, разработена от групата лектори с ръководител г-н Георги Български от БФБ, прие програма за действие и определи г-н Атанас Бойчев като координатор на цялостния процес на обучение, отговарящ и за контактите с КФН и г-н Евгений Жишев като отговорник за техническата организация на курса.

Бе решено да се определят такси в размер на 400 лв. за обучението на инвестиционни консултанти (64 часа по 45 минути) и 300 лв. – за брокери (40 часа по 45 минути), като се реши за членовете на БАЛИП да могат да ползват отстъпки за определени от тях кандидати от таксите, като в тези случаи цената на курсовете за инвестиционни консултанти се реши да бъде 350 лв., а за брокери – 250 лв.

Обучението се проведе от следните лектори, повечето от които са или са били служители на членове на БАЛИП (Георги Български – Член на СД на БФБ и Директор на дирекция „Търговия, емитенти и членство”, БФБ-София АД; Васил Караиванов – асистент, Стопански факултет на Софийски Университет, Надя Неделчева (СФА) – портфолио мениджър, „Карол” АД, Галина Димитрова от ОББ и Ирина Димитрова (СФА). Курсовете започнаха на 13 октомври 2011 г.

Записани бяха 20 участника, като по този начин беше осигурена посещаемост, която осигурява покриване на разходите за провеждане на курса, без да се налага ползване на средства от бюджета на БАЛИП. Приходите и разходите се поделиха между БАЛИП и БАУД по формула, определена от УС на двете асоциации.

Резултатите от изпитите бяха публикувани на 17.01.2012 г. на сайта на КФН. Кандидатите - курсисти в рамките на курса, организиран от БАЛИП съвместно с БАУД, се представиха изключително добре на изпитите.

От 14 издържали изпита кандидати за брокери, 10 са курсисти на БАЛИП. При инвестиционните консултанти съотношението е още по-красноречиво - от 9 издържали изпита кандидати, 7 са курсисти на БАЛИП. Това е действително много добър атестат за нивото на курсовете.

Преподавателите също получиха много висока оценка от курсистите - както в раздадените форми за оценка (раздадена на 26 ноември 2011 г.), така и от самите курсисти, които направиха специална група във Facebook и поддържаха контакти и обменяха информация в социалната мрежа. Много добри оценки бяха дадени и за работата на двете асоциации, които при тази липса на ресурси, осигуриха необходимите условия за провеждане на обучението.

От финансова гледна точка асоциациите не са спечелили, но не са и загубили от организирането на курсовете и са на breakeven. Важна роля при организиране и провеждането на курсовете има и ИП "Карол", който предостави зала, помощни устройства и пр. и направи всичко необходимо за провеждане на курсовете.

Добре се представиха курсисти - служители на членове на БАЛИП: „Адамант Капитал Партнърс”, „Глобал Маркетс”, „Елана”, ПФБК, „Стандарт Инвестмънт”.

Изработен бе екс либрис на БАЛИП/БАУД. Започва създаването на библиотеката на БАЛИП и БАУД, която ще бъде предоставена на разположение на курсистите на БАЛИП и БАУД в помещенията на ИП "Карол".

3. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

БАЛИП през отчетния период работи по инициативи и проекти в рамките на членството на Асоциацията в International Council of Securities Associations или ICSA (ИКСА) и в частност с оглед членството на БАЛИП в Комисията по нововъзникващи пазари (КНП) към ИКСА.

Основните усилия на Асоциацията бяха насочени към намиране на начин да се продължи членството на БАЛИП в ИКСА, без това да се отразява негативно върху бюджета на Асоциацията. Г-жа Радослава Масларска влезе в преговори със Секретариата на ИКСА, като предложи да се търсят варианти на членство, които да са подходящи за по-малки асоциации. В резултат на инициативата на БАЛИП, Консултативният борд (управителният орган) на ИКСА подготви проект за

изменение и допълнение на Устава на ИКСА, включващ нов тип членство (на членове-кореспонденти) и модифицирани текстове за редовно и асоциирано членство. БАЛИП предостави на ИКСА своите бележки и предложения по проекта, като част от тях бяха отчетени при изработката на окончателен проект за изменение и допълнение на Устава. ИКСА гласува промените, финализирани на 01.02.2012 г., и през м. февруари 2012 г. БАЛИП стана член-кореспондент на ИКСА. Този тип членство дава всички възможности за участие в работата на ИКСА, без правото на глас. Ако финансовото състояние на Асоциацията го позволява, тя винаги може да възстанови редовното си членство, доколкото в Устава на ИКСА по предложение на БАЛИП е уредена облекчена процедура за това.

ИП „Елана” подготви актуализиран вариант на презентация за БАЛИП, както и материал за уредбата на търговията с деривативни финансови инструменти, който се предостави на КНП за окомплектоване на обобщен материал, посветен на пазарите на деривати корпоративни облигации в Бразилия, България, Тайван, Турция и Южна Корея. Тази компилация ще бъде предоставена след това на IOSCO за целите на международната организация на регулаторите на ценни книжа и работата на техническия комитет по инвестиционно посредничество. Бяха предложени и други теми за бъдещата работа на КНП, в това число относно данъчния режим на финансовите услуги и облагането с ДДС, омнибус сметки, попечителската дейност на ИП, извършването на управление на индивидуален портфейл и предотвратяване на конфликти на интереси и пр.

ИП „Елана” изготви също така Преглед на българския капиталов пазар на английски език. Материалът отразява основните аспекти на регулаторния режим, приложим към публичното предлагане и търговията с финансови инструменти, устройството и представянето на пазара, като съдържа подробна статистическа информация за видовете финансови инструменти и обемите на търговия. Материалът беше изпратен на ИКСА и Комитета по нововъзникващи пазари и беше публикуван в Зоната за членове. Материалът ще се актуализира и попълва с нови данни, като след края на първо полугодие ще бъде допълнен с рубрики за АДСИЦ и КИС.

БАЛИП поддържа контакти и осъществява взаимодействие с Проекта Target 2 Securities (T2S – базиран във Франкфурт), като на среща на 31 май 2012 г. в София с

ръководителя на Проекта към Европейската централна банка г-н Жан Мишел Годфроа представи вижданията на бизнеса относно присъединяването на ЦД към T2S и постави въпроса за получаване на повече материали и информация във връзка с дейността на T2S, както и за осъществяване на програма за обучение на членовете на БАЛИП, която да им даде възможност да се запознаят с функционалностите на Проекта, възможностите за бизнес, клиринг и сетълмент, отношения при мултилистване, финансови параметри и условия при присъединяването на ЦД към системата и пр.

4. През отчетния период по искане от страна на инвеститори или клиенти УС на БАЛИП предостави редица консултации и информация относно различни аспекти на организацията на капиталовия пазар, статута на бивши приватизационни фондове и настоящи публични дружества, възможностите за реализиране на акционерни права, получаване на дивиденди, контакти с инвестиционни посредници, като особено много въпроси бяха поставяни във връзка с провежданите от БАЛИП и БАУД курсове за инвестиционни консултанти и брокери и пр.

V. УЧАСТИЕ В СЕМИНАРИ, КОНФЕРЕНЦИИ. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДРУГИ ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ И ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА.

1. На 20 март 2012 г. се проведе на кръгла маса на тема: „ПРОМЕНИТЕ В ЗАКОНА ЗА СРЕБЪРНИЯ ФОНД“. Съорганизатори на кръглата маса бяха АИКБ и БАЛИП. В дискусиата, организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България и Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници, участваха заместник-министърът на финансите Боряна Пенчева, представители на КФН, на НОИ, на синдикални и работодателски организации, на инвестиционната общност и др.

Голяма част от участниците се обединиха около становището, че трябва да има едно по-активно управление на средствата от Сребърния фонд и предлаганите промени създават условия за това.

Основните изводи, които бяха направени на кръглата маса:

- Никой от присъстващите в събитието не даде убедителни аргументи срещу отпадане на забраната на инвестиции и в местни активи (като уникалност на нашия Сребърен фонд в момента е съществуването на такава забрана).
- Беше акцентирано върху обстоятелството, че активите на фонда не се управляват активно, като това трябва да се промени, търсейки по-висока доходност при съобразяване с консервативния профил на фонда и световните практики по управление на резервни фондове, а именно изграждане на широка диверсификация на активите.
- Изказани бяха редица опасения - повод, за които дава и високият лимит за инвестиции в държавни ценни книжа - до 70% от активите на фонда. Преобладаващото мнение е този лимит значително да се намали.
- Беше обърнато внимание и на факта, че управлението на активите на фонда трябва да бъде възложено на професионални мениджъри, като се очаква Управителния съвет на фонда да предприеме скорошни мерки за възлагане на мандат за активното управление на средствата на фонда.
- Още веднъж следва да се огледат контролът и прозрачността при управление на средства на Фонда, като същевременно се проучат и заимстват добрите световни практики.

2. Друго обучение, в което участие взеха членовете на БАЛИП, беше организираната от КФН среща-дискусия на 17.05.2012 г. съвместно с БАЛИП и БАУД на тема: „Нови моменти в регулаторната дейност и надзорната практика на КФН в контекста на новата европейска надзорна архитектура”. На събитието присъстваха представители на членовете на БАЛИП и БАУД. Г-жа Антония Гинева – член на КФН, както и експерти от КФН представиха новата европейска надзорна архитектура на Европейския съюз в небанковия финансов сектор като наблегна на ролята и дейността на отговорните институции за формулирането, приемането и прилагането на европейските политики в сектора. Представени бяха и повечето текущи и предстоящи законодателни инициативи на ЕК в сферата, които предстоят да бъдат въведени в българското законодателство. Провеждането на обучението е важно за членовете на БАЛИП, защото голяма част от стартираните и текущи

законодателни процеси в Общността впоследствие се превръщат в законодателни актове, които имат задължителен характер и в повечето случаи имат директен ефект.

3. На 13.12.2012 г. се състоя среща-дискусия със Стивън Майор, Председател на ЕОЦКП (ESMA), като на 14.12.2012 г. се състоя конференция на тема „Перспективите за развитие на небанковия финансов сектор”, организирана от КФН. Разгледани бяха въпроси, свързани с новата архитектура на европейските надзорни органи, развитието на законодателството относно капиталовия пазар, перспективите на системата за пенсионно осигуряване в България, защита на потребителите на финансови услуги и други.

4. Членове на БАЛИП бяха поканени и участваха в представянето на новата Програма на КФН за защита на потребителите на небанкови финансови услуги и повишаване на финансовата култура 2012 -2015 г.

Любомир Бояджиев

За Председателя на УС на БАЛИП

ИП „БенчМарк Финанс” АД